

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE
č. 4/2021
o verejnom poriadku na území mesta Spišské Podhradie
a časti Katúň

PRVÁ ČASŤ
ÚVODNÉ USTANOVENIE

Článok I.
Základné ustanovenia

1. Mestské zastupiteľstvo mesta Spišské Podhradie vo veciach územnej samosprávy v zmysle ustanovenia § 6 a § 11 ods. 4 písm. g) a v spojení s § 4 ods. 3 písm. n) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení mesta Spišské Podhradie (ďalej len „VZN“).
2. Účelom a predmetom tohto VZN je vymedzenie práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb a stanovenie pravidiel pre dodržiavanie čistoty a verejného poriadku na území mesta Spišské Podhradie a časti Katúň a tiež zabezpečovanie riadneho spoločenského spolunažívania, ochrany života, zdravia a majetku na území mesta, ako aj vytvoriť podmienky a pravidlá pre ich udržiavanie.
3. Na území mesta je každý povinný zdržať sa činnosti, ktoré narušajú verejnú čistotu, verejný poriadok, zdravé podmienky a zdravý spôsob života obyvateľov mesta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, dobrými mravmi a všeobecne uznávanými pravidlami občianskeho spolužitia.
4. Toto nariadenie je záväzné pre obyvateľov mesta, návštevníkov mesta, právnické a fyzické osoby, podnikajúce alebo pôsobiace na území mesta, pre vlastníkov, všetky osoby zdržujúce sa na území mesta, ktoré spravujú, vlastnia alebo užívajú alebo môžu užívať verejné priestranstvá a zariadenia verejného priestranstva na území mesta.

Článok II.
Vymedzenie základných pojmov

1. **Verejným poriadkom** sa rozumie súhrn spoločenských pravidiel správania sa na verejnosti. Tento súhrn tvoria pravidlá uvedené v právnych normách, ako aj pravidlá správania sa, ktoré nie sú právne vyjadrené, ale ich dodržiavanie je podľa všeobecného názoru a presvedčenia nevyhnutnou podmienkou riadneho spoločenského spolunažívania, vytvárania zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov mesta a sú vo verejnom záujme.
2. **Verejné priestranstvo** je ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Zariadeniami verejného priestranstva sú inventár a predmety, ktoré sú trvalo alebo dočasne umiestnené na verejnom priestranstve, napr. prvky drobnej záhradnej architektúry, lavičky, preliezačky, pieskoviská, hojdačky, šmýkačky, odpadové nádoby, kvetináče, kontajnery, zariadenia verejného osvetlenia, ochranné prístrešky na zastávkach verejnej dopravy, cestovné poriadky, dopravné značky, orientačné a informačné tabule, reklamné zariadenia, pamiatkové objekty, pamätníky a pod.,

3. **Miesta osobitného významu** na účely tohto nariadenia sú:
 - a. Mariánske námestie
 - b. Palešovo námestie
 - c. areál Spišskej Kapitule, vrátane parkoviska za areálom
 - d. areály mestských cintorínov
 - e. parkovisko pod Spišským hradom na ulici Štefánikovej, vrátane prislúchajúcich objektov
 - f. oblasť krajiny Spišský Jeruzalem (vrátane lúky a lesa nazývaných Pažica vedľa Spišskej Kapitule)
4. **Verejne prístupným miestom**, okrem verejného priestranstva, je každé miesto, slúžiace trvale alebo prechodne verejnosti, je pre tento účel zriadené, je prístupné voľne alebo za úplatu. Sú to prístrešky zastávok hromadnej dopravy, predajne potravín a iné predajne, prevádzky poskytujúce služby, parkoviská motorových vozidiel, športoviská, ihriská, budovy úradov samosprávy a štátnej správy, cintorín a pietne miesta, verejne prístupné pozemky priľahlé k domom a iným stavbám a ostatné verejne prístupné pozemky, pokiaľ nie sú verejným priestranstvom.
5. **Miestnou komunikáciou** je miestna cesta. Miestna cesta je typom pozemnej komunikácie. Pozemnú komunikáciu a teda aj miestnu cestu tvorí cestné teleso a jej súčasťou. Súčasťou miestnych ciest sú všetky zariadenia, stavby, objekty a diela, ktoré sú potrebné pre úplnosť, na zabezpečenie a ochranu miestnych ciest a na zaistenie bezpečnej, rýchlej a hospodárnej premávky na nich..
6. **Verejnou zeleňou** sa rozumejú všetky porasty, plochy zelene, dreviny, byliny a ich spoločenstvá, ktoré sa vyvinuli na určitej ploche prirodzeným vývojom alebo zámerným, cieľavedomým usmerňovaním zo strany mesta, alebo občanov. Verejná zeleň je spravidla majetkom mesta, je to plocha zelene, ktorá je verejnosti voľne prístupná (v mestských parkoch, na autobusovej zastávke, miestnom cintoríne, priestoroch pred mestským úradom, miestnymi kostolmi, teda miestach kde tvorí prírodnú časť životného prostredia mesta).
7. **Nočným pokojom** je časový úsek určený pre zabezpečenie zdravého a nerušeného pokoja a odpočinku obyvateľov mesta v záujme dosiahnutia slušného občianskeho spolunažívania a dobrých susedských vzťahov, a to v čase od 22.00 hod., do 6.00 hod.
8. **Priestupkom** je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok označené v zákone č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

DRUHÁ ČASŤ

ZABEZPEČENIE VEREJNÉHO PORIADKU

Článok III.
Udržiavanie verejného poriadku
a čistoty na verejných priestranstvách

1. Každý je oprávnený užívať verejné priestranstvá spôsobom, zodpovedajúcim ich charakteru a účelu, v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi ich užívanie a zároveň sa musí zdržať akýchkoľvek činností, ktorými by mohlo dôjsť k obmedzeniu užívania verejného priestranstva, k znečisteniu či poškodeniu verejného priestranstva, nehnuteľností, zariadení verejného priestranstva, znečisteniu zložiek životného prostredia (pôdy, vodných tokov, podzemných vôd, ovzdušia a pod.) alebo obmedzeniu využívania verejného priestranstva iným osobám.
2. Verejné priestranstvo je možné používať aj iným spôsobom, a to ako zvláštne užívanie alebo osobitné užívanie, avšak len na základe rozhodnutia alebo povolenia mesta, o čo je povinná požiadať každá fyzická alebo právnická osoba písomne mesto.
3. V záujme ochrany života, zdravia, majetku a bezpečnosti občanov s cieľom zlepšiť vzhľad a životné prostredie v meste, sa na verejných priestranstvách zakazuje najmä:
 - a/ poškodzovať, ničiť verejnú zeleň, trhať a ničiť kvety, vyrubovať stromy a kríky na verejných priestranstvách bez písomného povolenia mesta,
 - b/ znečisťovať verejné priestranstvo drobným odpadom, smetím, papiermi, ohorkami z cigariet, zvyškami jedál a nápojov, exkrementami domácich zvierat (pes, hydina a iné...)
 - c/ umiestňovať akékoľvek plagáty, letáky, oznamy, prospekty a podobne mimo miest na to určených a tak poškodzovať verejné priestranstvá, steny budov a ostatných objektov, verejnoprospešné zariadenia a ostatné zariadenia verejného priestranstva (napr. autobusové zastávky, budovy, dopravné zariadenia a pod.) maľovaním, striekaním (sprejovaním), lepením oznamov - textov a obrázkov,
 - d/ znečisťovať verejné priestranstvá odpadkami z domov, bytov, prevádzok a iných objektov a ukladať ich mimo zberných nádob, (tvoriť divoké skládky odpadu), svojvoľne tvoriť divoké skládky odpadu. Povinnosťou každého je rešpektovať vymedzené skládky odpadu,
 - e/ spaľovať komunálny odpad a zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad, zakladať ohne, spaľovať domový odpad alebo iný odpad na verejných priestranstvách alebo v smetných nádobách,
 - f/ skladovať na verejných priestranstvách stavebné materiály, stavebný odpad, drevo, bez povolenia mesta (so súhlasom mesta je možné iba na prechodne krátky čas potrebný na prekládku do vlastného dvora – platí sa miestna daň za užívanie verejného priestranstva podľa počtu dní) , taktiež sa zakazuje skladovať ľahko zápalné, horľavé, výbušné a iné nebezpečné látky,
 - g/ parkovať na verejných priestranstvách (cestách, mostoch, krajniciach miestnych komunikácií, mestských pozemkoch a ostat.) motorové vozidlá, kde by mohli tvoriť prekážku a obmedzenie prejazdu hasičov, záchranej zdravotnej služby, polície alebo obmedziť údržbu miestnej komunikácie,
 - h/ znemožňovať odvoz komunálneho, resp. iného odpadu parkovaním, zastavením, resp. státím vozidla pred stanovišťom zberných nádob a na prístupovej komunikácii k stanovišťu,
 - i/ na verejných priestranstvách ani v blízkosti potoka čistiť a umývať dopravné prostriedky, stroje a zariadenia, alebo inak znečisťovať priestranstvo odpadovými vodami a inými znečisťujúcimi tekutinami,

j/ vypúšťať, resp. vylievať do uličných kanalizačných vpustí splaškové vody, fekálie, chemikálie, oleje, pohonné látky a inak znečistené tekutiny,

k/ ničiť, poškodzovať, znečisťovať, zamieňať, pozmeňovať, zakrývať alebo premiestňovať zariadenia verejného priestranstva, napr. dopravné, turistické značky alebo iné orientačné a informačné zariadenia,

l/ skladovať akýkoľvek materiál, nepotrebné predmety, kovový šrot na verejných priestranstvách, pri kontajneroch a na verejnej zeleni, okrem dní organizovaného zberu komunálneho odpadu,

m/ vykonávať akúkoľvek činnosť, smerujúcu k znečisťovaniu alebo poškodzovaniu verejného priestranstva, alebo zariadenia verejného priestranstva,

n/ vyberať z odpadkových košov a smetných nádob akýkoľvek odpad

o/ umiestňovať na verejných priestranstvách vraky áut a iných vozidiel.

3.1. Na vymedzených verejne prístupných miestach osobitného významu sa okrem bodu 3., článku III. navyše zakazuje:

a/ požívať alkoholické nápoje – liehoviny, destiláty, víno, pivo a iné nápoje, ktoré obsahujú viac ako 0,75 % objemového percenta alkoholu,

b/ fajčiť,

c/ zakladať oheň,

d/ vzbudzovať verejné pohoršenie,

e/ sedieť na parapetných doskách okien, výkladov, plotov a smetných košoch,

f/ ležať na lavičkách,

g/ sedieť na zábradliach mostov a chodníkov

4. Vlastník, správca, nájomca, alebo užívateľ nehnuteľnosti (ďalej len užívateľ nehnuteľnosti) hraničiacej s verejným priestranstvom sa za účelom dodržiavania čistoty a verejného poriadku:

a/ stará o svoj pozemok takým spôsobom, najmä však kosením, aby zabránil šíreniu invázných druhov rastlín, burín a dodržiava ostatné povinnosti pri údržbe zelene tak, aby nenarušal vzhľad a životné prostredie mesta,

b/ udržiava nehnuteľnosti v takom stave, aby nečistoty pochádzajúce z nich, neznečisťovali a nepoškodzovali verejné priestranstvo, neprekážali pri jeho využívaní, neohrozovali bezpečnosť a práva iných osôb a nenarušali vzhľad a životné prostredie mesta,

c/ udržiava nehnuteľnosti v takom stave, aby nedošlo k premnoženiu hlodavcov, hmyzu, resp. iných nežiaducich živočíchov a v prípade potreby vykonáva jej deratizáciu (dezinsekciu, dezinfekciu a pod.),

d/ zo striech odstraňuje nahromadený sneh, príp. cencúle, aby nedochádzalo k ohrozovaniu života a zdravia osôb,

e/ vetvy a konáre stromov, kríkov a rastlín, ktoré presahujú cez ploty, upravuje tak, aby neprekážali chodcom a neohrozovali ich bezpečnosť, nebránili cestnej premávke a vykonávaniu údržby miestnych komunikácií.

5. V záujme dobrých medziľudských vzťahov sa zakazuje:

a/ obťažovať občanov fyzickými útokmi, nadávaním a ďalšími konaniami, ktoré na verejnom priestranstve a miestach verejne prístupných vzbudzujú verejné pohoršenie,

b/ predávať tovar bez povolenia mesta a predávať tovar mimo priestranstiev na to určených bez povolenia mesta,

c/ akýkoľvek slovný alebo grafický prejav na verejnom priestranstve alebo na zariadeniach verejného priestranstva, ktorým by boli porušené zásady rovnakého zaobchádzania spočívajúce v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Článok IV.

Dodržiavanie nočného pokoja

1. Čas nočného pokoja je čas od 22.00 hod do 6.00 hod. ráno nasledujúceho dňa.
2. Nočný pokoj sa zakazuje rušiť nad mieru primeranú pomerom hlasovými, zvukovými a svetelnými prejavmi, t.j. obťažujúcim, nežiaducim alebo neprimeraným hlasným zvukom technických zariadení alebo hlasovým zvukom osôb nad mieru primeranú pomerom v danom čase a mieste obvyklú hlukovými prejavmi nad mieru (napr. hlasitým spevom, produkciou hudby, hlukom motorov áut, strojov, výbušnín, hlučným prejavom a pod.).
3. Tento zákaz sa nevzťahuje na :
 - a/ organizované podujatia, ktoré boli povolené mestom a občania sú s nimi vopred oboznámení,
 - b/ výročné a slávnostné akcie uskutočňované mestom, kultúrne, spoločenské a športové podujatia usporiadané pre širokú verejnosť, za podmienok zabezpečenia verejného poriadku zo strany mesta a organizátorov,
 - c/ v prípadoch iných naliehavých činností, ktoré nemožno vykonať v inom čase, a to najmä v prípade živelných katastrof, následkov živelných pohrôm, nepredvídaných okolností ako odstraňovania havárií inžinierskych sietí a pod.,
 - d/ zimnú údržbu miestnych komunikácií, ich čistenie alebo odstraňovanie havárií,
 - e/ na oslavy konca kalendárneho roka – Silvester, v dobe od 31.12. od 22.00 hod. do 01.01. do 06.00 hod.

Článok V.

Ochrana životného prostredia

1. Zakazuje sa parkovanie motorových vozidiel na verejnej zelene.
2. Zakazuje sa užívanie verejného priestranstva a verejne prístupného miesta, ktoré sú v správe alebo vo vlastníctve mesta, a to v rozpore s účelom jeho využitia ako parkovaním a odstavovaním motorových a nemotorových vozidiel na verejnej zelene, poškodzovaním verejnej zelene, verejnoprospešných objektov a zariadení.
3. Povinnosťou každého vlastníka neobrábaných pozemkov je predchádzať výskytu a šíreniu burín.
4. Prikazuje sa udržiavať čistotu vody a vodných tokov, zakazuje sa vhadzovať do korýt vodných tokov akékoľvek predmety, každý aj biologicky rozložiteľný odpad a znečisťovať vodné toky chemikáliami, olejmi a nebezpečnými odpadmi, vypúšťania odpadových vôd (žumpy) do miestneho potoka, ukladať veci na brehoch vodných tokov na miestach, z ktorých

by mohli byť splavené do vodných tokov a spôsobiť jeho znečistenie.

5. Zakazuje sa do vodných tokov a kanalizačných vpustov ako aj do pôdy vypúšťať, alebo vylievať obsah žumpy, ako aj škodlivé tekutiny schopné ohroziť užívateľov vody, prípadne stav fauny a flóry.

Článok VI.

Povinnosti užívateľov verejných priestranstiev

1. Každý, kto svojou činnosťou spôsobí znečistenie alebo poškodenie verejného priestranstva, (miestnych komunikácií, parkovísk, zelených plôch...), je povinný ho na vlastné náklady bezodkladne odstrániť, resp. vykonať nápravu ihneď a bez zbytočného odkladania.
2. Ak dôjde k obmedzeniu a nadmernému užívaniu verejných priestranstiev jednotlivcom, tento je povinný bezodkladne obmedzenie užívania verejných priestranstiev zastaviť a bez priet'ahov odstrániť na vlastné náklady a vlastnou iniciatívou, všetky prekážky, ktoré spôsobili dočasné obmedzenie užívania verejných priestranstiev verejnosti.
3. Užívatelia verejných priestranstiev sú povinní odstraňovať nimi spôsobené znečistenie verejných priestranstiev priebežne a to najmä zametáním, odstraňovaním nečistôt, buriny, náletov, odpadkov a pod. Zakazuje sa zhŕňať zmetené nečistoty na miestnu komunikáciu, verejnú zeleň, do potoka, do kanalizačných vpustí alebo tieto ponechať zhrnuté na krajnici miestnej komunikácie, prípadne ich spaľovať.
4. Ak sa vytvoria na streche alebo odkvape nehnuteľnosti cencúle, užívateľ tejto nehnuteľnosti je povinný vykonať také opatrenia, aby cencúle a ľad zo strechy neohrozovali život alebo zdravie obyvateľov.
5. V prípade snehovej alebo inej kalamity je povinná fyzická alebo právnická osoba uposlúchnuť výzvu mesta s určením povinností a podmienok pre likvidáciu kalamity.

Článok VII.

Zabezpečenie zjazdnosti miestnych komunikácií v zimnom období

1. V zimnom období sú vlastníci chodníkov povinní podľa potreby zbavovať chodníky snehu a posýpať ich v prípade námrazy aj viackrát za deň a to zásadne v celej šírke, len čo sneh napadol alebo sa vytvorila námraza. Sneh sa zhŕňa na okraj vozovky do hromád pripravených k odvozu.
2. Odvoz snehu zhrnutého do hromady na chodníkoch obstaráva mesto Spišské Podhradie.
3. Pri odstraňovaní a hromadení snehu treba dbať, aby neboli zatarasené prechody pre chodcov, alebo vstupy a vjazdy do budov.
4. Zimnú údržbu verejných priestranstiev, chodníkov vo vlastníctve mesta Spišské Podhradie a zjazdnosť komunikácií zabezpečujú mesto Spišské Podhradie a Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, oblasť Poprad.
5. Zimná údržba a zjazdnosť vozoviek sa zabezpečuje podľa vopred schváleného plánu zimnej údržby. Prednostne sa zabezpečujú hlavné križovatky, výpadové cesty a frekventované ulice.
6. Pri väčších snehových alebo námrazových kalamitách, keď by organizácia poverená zimnou údržbou nestačila vlastnými silami a prostriedkami zabezpečiť bezpečnú

schodnosť a zjazdnosť verejných priestranstiev, bude mesto Spišské Podhradie a organizácia poverená zimnou údržbou zabezpečovať výpomoc pracovnými silami a mechanizmami z voľných zdrojov mesta.

Článok VIII.

Obmedzenia v užívaní miestnych komunikácií

1. Každý, kto znečistí miestnu komunikáciu, je povinný bezodkladne znečistenie odstrániť a tak komunikáciu uviesť do pôvodného stavu.
2. Zakazuje sa parkovanie nákladných motorových vozidiel, prívesov, návesov, pojazdných mechanizmov, traktorov a autobusov na verejných priestranstvách, na verejne prístupných miestach, mostoch, cestách a miestnych komunikáciách v obytných zónach vrátane parkovísk, ktoré nie sú na to usposobené a sú v správe alebo vo vlastníctve mesta alebo štátu.

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok IX.

Kontrolná činnosť a sankcie.

Každá fyzická a právnická osoba je povinná zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by mohla spôsobiť porušenie verejného poriadku v rozpore so zákonnými ustanoveniami, všeobecne záväznými právnymi predpismi, dobrými mravmi a všeobecne uznávanými pravidlami.

1. Kontrolnú činnosť dodržiavania tohto VZN vykonáva mesto prostredníctvom:
 - a/ primátora mesta,
 - b/ poslancov mestského zastupiteľstva,
 - c/ poverených zamestnancov mesta,
 - d/ hlavného kontrolóra mesta
2. Porušenie povinnosti uloženej v tomto VZN fyzickou osobou, sa považuje za priestupok.
3. Porušenie ustanovení tohto VZN fyzickou osobou – podnikateľom alebo právnickou osobou sa považuje za správny delikt.
4. Pri ukladaní sankcie sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
Za porušenie ustanovení tohto VZN môžu byť fyzické a právnické osoby postihnuté v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnkov.
5. Týmto VZN nie sú dotknuté práva, povinnosti a sankcie vyplývajúce z iných všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Článok X.

Záverčné ustanovenia

1. Toto VZN je záväzné na území mesta Spišské Podhradie a časti Katúň pre všetky

fyzické osoby nachádzajúce sa na území mesta, právnické osoby a fyzické osoby s oprávnením na podnikanie.

2. Osoby podľa článku I., bod 4 tohto VZN sú, okrem tohto VZN, povinné dodržiavať aj všetky ostatné všeobecne záväzné nariadenia mesta súvisiace s dodržiavaním verejného poriadku.
3. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto VZN sa ruší Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2013, na ochranu verejného poriadku, účinné dňom 1.4.2013.
4. Návrh tohto VZN bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 28.05.2021 a na webovom sídle mesta v lehote uvedenej v § 6 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
5. Toto VZN č 4/2021 bolo prerokované a schválené na zasadnutí Mestského zastupiteľstva mesta Spišské Podhradie dňa 17.06.2021
6. Toto VZN nadobúda účinnosť dňa 06.07.2021

V Spišskom Podhradí, dňa 18.06.2021

MVDr. Michal Kapusta
primátor mesta